

Pravica in dolžnost

Po januarju 1974 je bil pred dnevi v skupščini SR Slovenije ponovno celodnevni republiški posvet o obrambnih pripravah, to pot o uresničevanju ciljev in konkretizaciji nalog v zvezi s podružbljanjem ljudske obrambe in njenim razvojem v prihodnjem petletnem srednjeročnem planskem obdobju, ki ga je vodil Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SR Slovenije.

V dopoldanskem delu posveta so udeleženci poslušali najprej uvodni referat Sergeja Kraigherja, ki je spregovoril o doseženih rezultatih in nalogah, ki nas na tem področju čakajo v bodoče, nato pa še referat Andreja Marinca o nalogah pri nadaljnjem razvoju materialne baze ljudske obrambe. V nadaljevanju posveta so imeli referate še Rudolf Hribernik-Svarun, Miha Butara, Marijan Orožen in Franc Poglajen. Izkušnje iz zadnjih dveh let narekujejo nadaljnjo krepitev družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe kot nedeljive, organsko povezane celote. Prav tako moramo v bodoče stremeti k še večji podružbljenosti obrambnih priprav s tem, da postane SLO sestavni del pravic in dolžnosti slehernega občana in njegovega ter družbenega življenja. V bodoče bo potrebno, kot so menili na posvetu, v neposredno določanje o pravicah in dolžnostih na področju ljudske obrambe še intenzivneje vključiti delavca kot posameznika in delo, ki ga združuje

Civilna zaščita je sestavni del splošnega ljudskega odpora. Vanjo je treba vključiti vse prebivalstvo, ne glede na spol in starost. V organizacijskem smislu skozi izobraževanje štabov civilne zaščite kot strokovno izvršilnih organov TOZD in krajevnih skupnosti v občinah je treba predvideti splošne in posebne enote, ki morajo biti sposobne, da se v danem trenutku spopadejo z vsako obliko sovražne dejavnosti ali z elementarnimi nesrečami (kot so to nedavno uspešno pokazali ob odpravljanju posledic potresa na Kozjanskem in v Posočju).

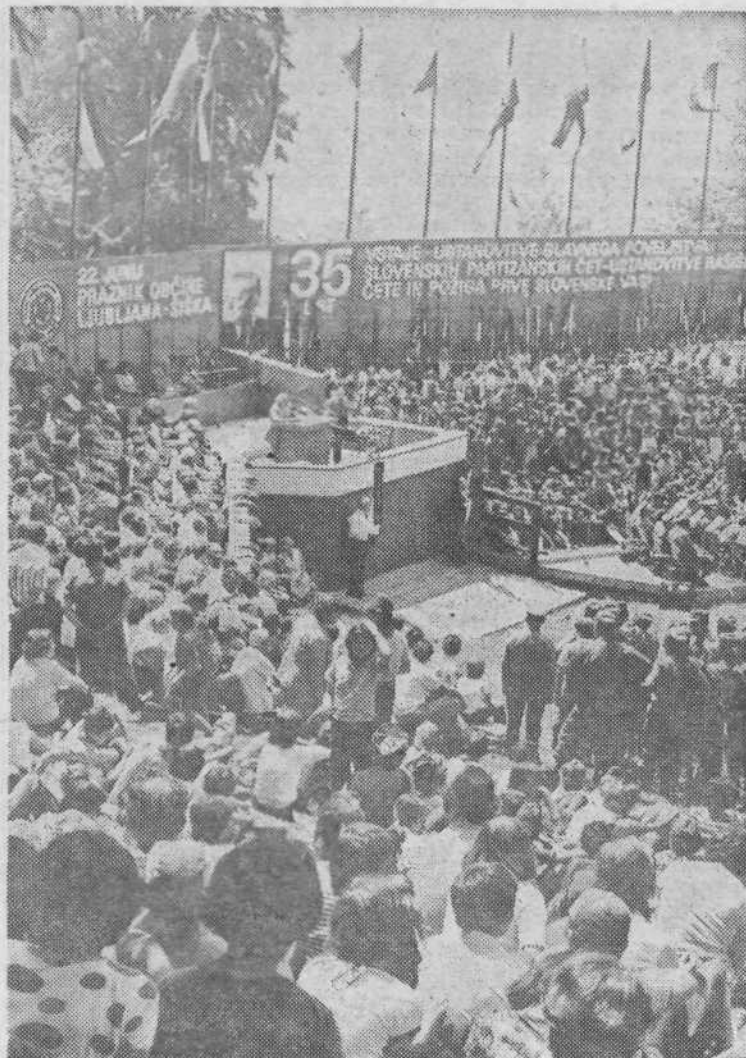
Ze večkrat potrjena in uspešna dejavnost delovnih ljudi in občanov mora spodbujati in v praksi razvijati najučinkovitejše oblike povezovanja delovnih ljudi, kar pravzaprav pomeni, da mora biti samoupravno organizirana skupnost v miru, sposobna, da organizacijsko skozi točno določene naloge v temeljnih srednjeročnih planov opredeli družbene obveznosti iz splošnega ljudskega odpora in sočasno prenese odgovornost

na nosilce obrambnih priprav (od temeljne samoupravne skupnosti do občine, pokrajinskega odbora in republike).

V sklepih je poudarjeno, da je samoupravno organizirana delovna in krajevna skupnost množični temelj obrambne organiziranosti in pripravljenosti in kot tak najpomembnejši element v utrjevanju, krepitvi, dograjevanju in nadaljnjem razvijanju SLO. Poseben pomen je na področju splošnega ljudskega odpora znova pripisan dejavnosti družbeno političnih in družbenih organizacij ter društev, združenih znotraj enotne fronte socialističnih sil. Ob tem je bilo poudarjeno, da je bil s tem v zvezi še do sedaj dosežen kakovosten napredek.

Zaključki nedavnega posveta tvorijo, skupaj z gradivi za posvetovanje, usmeritev na področju ljudske obrambe za neposredne akcije pri izdelavi in izpopolnjevanju petletnega srednjeročnega plana in za uresničevanje njihovih nalog na področju ljudskega odpora.

DS

V spomin na Rašico

Petintrideset let je minilo od požiga prve slovenske vasi — partizanske Rašice. V nemočnem besu so se fašisti znesli nad prebivalstvom, ki se je odzvalo klicu domovine in se s puško v roki ali na drug način uprlo potujčevanju in gošpostvu »nadjudi«.

V spomin na ta dogodek je občina Ljubljana-Šiška organizirala proslavo v počastitev svojega praznika prav v tej vasi. V okviru te proslave smo Ljubljančani še enkrat obudili spomine, ne samo na genocidno besenje okupatorja na Rašici, temveč na celotno slavno zgodovino boja slovenskih, jugoslovanskih in vseh drugih svobodoljubnih narodov za svoj, svoboden način življenja.

Praznovanje je bilo organizirano tudi v sklopu praznovanja dneva borca, 4. julija (na ta dan so bili pred točno petintridesetimi leti ustanovljeni na jugoslovanskem ozemlju prvi partizanski odredi) in dneva vstaje slovenskega naroda, ko je 22. julija leta enainštirideset pod Šmarno goro počila prva slovenska partizanska puška.

mj

Spomenik herojstva

Osnovna misel, ki se je porodila v samem začetku izgradnje aleje spomenikov in tovarištva, je bila, da bo aleja živ spomenik, ki bi bil funkcionalno vklopljen v življenje našega mesta. Aleja naj bi bila zeleni pas okrog Ljubljane, 36 kilometrov peš poti, ki naj bi povežala 6 spomenikov in 102 spominska kamna ob žici okupirane Ljubljane in vključuje v svoj projekt rekreacijske in športne objekte, trim steze in otroška igrišča.

Pred kratkim se je odbor za izgradnjo AST ponovno sestel in obravnaval osnutek družbenega dogovora o izgradnji, urejanju in vzdrževanju Aleje spominov in tovarištva, ki naj bi šel v javno razpravo med 1. septembrom in 15. oktobrom letos. Ker niti občinske konference niti mestna konferenca ZSMS niso predvidele mladinske delovne akcije na aleji v poletnem obdobju, bo delo potekalo verjetno v jesenskem času in to v obliki popoldanskih in vikend akcij.

Letos bodo delali od soseske BS-3 — Gramozne jame, Ceste na Brdo — za Rožnikom — Podutiška cesta in odsek od Opekarske ceste Pod Murgljami do Mokrske ceste.

Odbor je poslal dopis 102 delovnim organizacijam, v katerem jih prosijo, da bi sodelovale pri financiranju letošnje akcije. Delovne organizacije, ki imajo spominske kamne ob

trasi, naj bi prispevale 25.000 dinarjev, ostale pa po 1.000 din. Do danes je prišlo le deset odgovorov.

V osnutku programa je predvideno, da bi občine v petih letih zbrale 50.000,00 dinarjev, v občini Center pa naj bi zbrali 9.595.000 din. Občina sicer nima trase in se zato v akcijo vključuje solidarnostno in vzajemno, saj bi bilo nemogoče in nedopustno, da bi se katerakoli občina izključila iz akcije AST, saj je del Ljubljane, prvega mesta heroja v srednji Evropi, ki se je tudi med okupacijo borila kot celota.

Ljubljanji, mestu heroju, bomo torej zgradili živ spomenik, ki bo nudil delovnim ljudem in občanom mesta možnosti za sprehode in rekreacijo ter hkrati oživiljal revolucionarne tradicije naše polpretekle dobe.

IGOR KREVL

Z osme seje občinske konference ZKS Lj.-Center

Plan mora biti odraz hotenja in zmožnosti delavcev samih

Biti samoupravljalec samo po sebi ni prirojena vrlina, temu je pač potrebno posvetiti tudi del časa, se ob uveljavljanju samoupravljanja v svoji sredini ustrezno angažirati. Če se to zanemari, prihaja do težav, ki niso samo družbene in politične, temveč imajo tudi gospodarske posledice. To je bila ena izmed osnovnih ugotovitev, ki se je pojavljala skozi vse razprave na minuli seji občinske konference ZKS Ljubljana-Center.

Na 8. seji občinske konference ZKS Ljubljana Center pred štirinajstimi dnevi sta bili najpomembnejši točki dnevnega reda ocena stanja in naloge komunistov na področju družbenega planiranja in gospodarske stabilizacije ter informacija o delu na realizaciji sklepov 5. seje CK ZKS in 7. seje občinske konference ZKS Lj.-Center na utrjevanju organiziranosti ZK v krajevnih skupnostih.

Sedanje stanje na področju planiranja in izvajanja gospodarske stabilizacije v Centru je v uvodnih besedah podal predsednik izvršnega sveta občinske skupščine, v katerih je ugotovil predvsem, da se stabilizacijski programi povsod ne izvajajo tako, kot so bili programirani. Predvsem je v mnogih delovnih organizacijah čutili pomanjkanje iskanja notranjih rezerv, raje obseg proizvodnje povečujejo z ekstenzivnim zaposlovanjem, kar pa v končni fazi prinaša le malo dohodka. Naštel je tudi že znan pojav prejemne akumulativne sposobnosti gospodarstva, predvsem še trgovine.

Tudi ustavno konstituiranje organizacij združenega dela še zdaleč ni zaključeno, v mnogo OZD pa tudi še niso prodrli ustrezni samoupravni odnosi — s tem pa so povezane marsikateri težave tako znotraj samih delovnih organizacij, posredno pa se čutijo tudi v občinskem in celo v slovenskem gospodarstvu. Stanje seveda ni alarmantno, vendar pa prav to, počasno prilagajanje novim, ustavno določenim samoupravnim odnosom, vodeni akcijo stabiliziranja gospodar-

stva, predvsem še v naši občini. Ponovno je bila omenjena tudi problematika slabega povezovanja trgovine s proizvodnjo in podobna integracijska gibanja.

Plani kasnije

O planiranju je bilo že dosti govorenega, pa ne temu ustrezno tudi storjenega. Kljub skoraj dvoletnim pripravam na sprejem srednjeročnega plana, je še mnogo delovnih organizacij, pa tudi drugih subjektov planiranja, kjer je izdelava planov šele v začetni fazi. Ob tem je potrebno reči, da sedaj prvič sodelujemo pri kreiranju planov prav vsi — vsaj morali bi. Tudi tam, kjer so planski dokumenti pripravljani, je večnoma celotna priprava teh dokumentov kot tudi razprava o njih potekala še na star način, strokovne službe so pri izdelavi predlogov za razpravo kasnile, posledica tega pa je seveda zakasnitev pri sprejemanju teh dokumentov v osnovnih sredinah.

V ta namen je občinska konferenca zadolžila organizacije ZK, da se opravi in izpelje akcije sprejemanja samoupravnih sporazumov o temeljnih planov, dogovora o temeljnih srednjeročnega plana občine in samoupravnih sporazumov o temeljnih planov krajevnih skupnosti. Vkolikor osnove za plan v lastni sredini niso izdelane oziroma pripravljene, so OZK dolžne ugotoviti zakaj to ni storjeno in poslovodne in strokovne organe poklicati na odgovornost pred kolektivom.

Se posebno je potrebno preveriti v trgovskih delovnih organizacijah, ali so njihovi pla-

ni usklajeni s proizvodnimi organizacijami, s katerimi poslujejo.

Pozornost posvetiti tistim elementom, ki so odstopali od začrtanih

Ob razpravi in sprejemanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o temeljnih planov za srednjeročno obdobje je treba ugotoviti, na kakšen način se bodo le-ti realizirali v vsakem od temeljnih subjektov. Prav zato je potrebno tudi njihovo uresničevanje vgraditi v same sporazume o dogovore.

Se posebno pozornost je v planih potrebno posvetiti vsem tistim elementom, ki so v zadnjem času, predvsem v temeljnih organizacijah združenega dela, bistveno odstopali od začrtanih. To so preveliko zaposlovanje, prepočasna rast družbenega proizvoda, (ne)izdelava kvalitetnih investicijskih programov, slaba rast produktivnosti in podobno. Seveda je zato potrebno, da vsaka TOZD napravi oceno lastnih rezultatov in vskladi ta gibanja s predvideno dinamiko. Da bi tako lahko dosegli realizacijo srednjeročnih planov, je potrebno, ob upoštevanju tekočih rezultatov gospodarjenja, napraviti tudi krajše programe, predvsem letne, za realizacijo ciljev, predvidenih v petletnem planu.

Stabilizacijska prizadevanja morajo ostati trajna naloga

Rezultati gospodarjenja delovnih organizacij v občini v letu 1975 in v prvih mesecih

Nadaljevanje na 6. strani